

AZ ELSŐ GYERMEKRAZZIA

SÉTA BUDAPEST NYOMORTANYÁIN

Budapest egyik legérdekesebb razziaját tegnap este tartotta a rendőrség. Nem azért volt a legérdekesebb, mert talán megdöbbentő szenzációkat látott, — a pesti nyomor már régóta olyan megdöbbentő, hogy az nem is szenzációs többé, — hanem, mert ilyen típusu razzia még nem volt Budapesten. *Gyermekrazzia* volt. A rendőrség gyermekbíró-sága már régóta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a züllött gyermekeket otthon, a nyomortanyákon keresse föl és még akkor segítsen rajtuk, mikor még nem kerültek az utcára és onnan a főkapitányságra. Tegnap este hét órakor a nyugati pályaudvarnál, a Bur-vasut végállomásánál találkozott a razzia-társaság: *Geguss* Dániel rendőrtanácsos, *Radák* György dr. és *Gulovics* Andor dr. fogalmazók, *Szana* Sándor dr., a Gyermekmenhely igazgatója, *Csáder*, *Stancsics* és *Ráth-Végh* István törvényszéki bírák, *Antal* Lajos detektívfelügyelő, *Vámbery* Rusztem dr. és *Angyal* Pál dr. egyetemi tanárok, *Dessewffy* Emma, *Majdán* Clauda és *Nemeskéri Kiss* Józsefné lady patronessek és a kerületi előljáróságok vezetőségével. A társaság három csoportra oszlott. Az első *Geguss* rendőrtanácsos vezetésével a *Zápolya-utca* vidékét fogta razzia alá, a második *Radák* fogalmazóval a *Levente-utcat*, a harmadik *Gulovics* fogalmazóval a *Jász- és a Röppentyű-utca* vidékét. A direkciót, mint utóbb kiderült, rosszul választották meg, mert ebben a negyedben ipari munkások laknak, s ez nem az ugynevezett égbekiáltó nyomor negyede, mert a munkanélküliség szenvedéseit valamelyest enyhítik a betegsegélyzői és egyéb segítségek. Mártírgyermekeket sem találtak, pedig főképp azokat a szegény kis teremtségeket akarták megmenteni, akik a szülői gondoskodást, szeretet nem ismerik, akiknek verés, kínzás, mártíromság az életük. Itt azonban a romantikus irodalom meglétesztette a razzia-bizottságot, mert hiszen a nyomorban talán még jobban összehajnak a szívek és az Ubrik Borbála-históriák szerencsére elég ritkák...

* *

Az, hogy égbekiáltó nyomorra nem akadnak, persze relative értendő. A leitmotivum, mely legtöbbször visszatért: szoba, konyha, a családfelelő hátrébe huszonöt-harminc korona...

Szerző

Cím

"Első" gyermekrazzia.

Forrás:

A Nap.

Bp.

(Hely)

1913 X/25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Hely

Idő

"1913"

Személy

Hely

351.77

1913

bér havi harminc korona és a szoba, konyhában hét-nyolc gyerek... A Levente-utca 10. számú ház egyik lakásában a családfő baleset miatt hét hónapja keresetképtelen, az asszony mosással tartja el a családot. Félkilenckor, mikor a razzia belép, az asszony éppen bevégezte a mosást és a teknőben ott lubickolnak az apró gyerekek: népfürdőznek. Az apa az asztalnál ül és egy *May Károly*-regényt olvas. A rendőrfogalmazó megdicséri, amiért nem korcsnában züllik, hanem otthon olvasgat, *Dessewffy* Emma átnyújt az asszonynak öt koronát és megígéri, hogy további segítségről majd intézkedik.

A Jász-utca 9. számú ház egyik egyszobás lakásában így alakul a helyzet: a családfő egy negyven év körüli munkás, kereset nélkül, felesége tüdővész, tízenyolcéves lányán is a tüdővész jelei láthatók, s egy albertlőjük is van, egy huszonnégyéves fiatalember. Az egész familia az asztalnál ül és *malátacukrot csomagol papírba*. A leány egyik cukorgyárban van alkalmazva, onnan hozta ezt a munkát, amely persze a leggyönyörűbben terjeszti a tüdőbaci-lusokat. A razzia intézkedett, hogy ezt a munkát elvegyék a tüdővész családtól, remélhetően arról is fog gondoskodni, hogy az elvesztett kereset helyébe másikat adjon.

Röppentyű-utca 6. A családfő nyomorék újságár, lakbér hetenkint 9 korona, van hozzá hét gyerek, akik ládákban és...

özüvegy asszony tíz gyerekkel. Az asszony mosásból él. A gyerekek mind betegek. A legkisebb hat éves, a legnagyobb tízenhat. Mind betegesen duzzadt arcuak. A hat éves kislányt most operálták a lábán. Lakbér: heti tíz korona. A hat beteg gyerek közül csak három fekszik, azok is egy-egy ládán, rongyok közt.

Az első gyermekrazzia tehát nem volt ugyanevezett eredményes razzia, de az ilyen szomorú akcióban az a megnyugtató, ha minél kevesebb az eredménnyel: ha minél kevesebb nyomor, eznevet kell konstatálnia. Bizonyos azonban, hogy majd ha más vidékeket vesznek szemügyre, sokkal szomorubb, megdöbbentőbb dolgokat fognak látni. Dicséret és köszönet jár a nemes akció megkezdőinek, csak ne maradjon abba és ne járjon fél munkával. Budapesten tömérdek a megmenteni való gyermek és a megmenteni való felnőtt is.